

Taaldieren

Over dieren in taal en verhaal

werkgids

A

B

D

G

H

J

L

M

N

P

Q

Project voor groep 6, 7 en 8
Marlene Rebel & Lucinda Vos

 Kinheim

Hoofdstuk 1 Dierenwoorden en uitdrukkingen

1.1 Lezen en begrijpen

Lees onderstaande tekst uit: 'Een leeuw met lange tanden' van Dolf Verroen.
Uitgeverij Leopold, 1993 (pagina 6/7)

Fragment uit 'Pratende beesten':

1. Op hetzelfde ogenblik riep de haan 'kukeleku' en de kippen vielen bijna flauw van opwinding.
2. 'Wat een stem,' zei een klein kittig kipje. 'Wat een kracht. Ik voel me helemaal betoverd.'
3. Dat voelden alle kippen.
4. Allemaal, behalve één.
5. Dat was een grote kip met heldere ogen. En aan die ogen kon je zien dat ze veel verstand had.
6. 'Julie lijken wel gek,' tokte ze. 'Laat die rare haan toch lopen. Wat moet je er mee. Het is een gewone smoeshaan, dat zie je toch zo?'
8. 'Moet je haar horen,' krijste een dikke ronde kip. 'Die soepkip denkt zeker dat ze zonder haan 9. kuikens kan krijgen.'
10. 'Eigen baksel,' grinnikte er een.
11. 'Misbaksel,' riep een ander.
12. De kip werd zo aangevallen, dat ze wel in tranen kon uitbarsten. Maar ze deed het niet. Ze bleef 13. flink. Voor ze zich omdraaide om in een hoek haar graantje te pikken, zei ze:
14. 'Zien jullie dan niet dat hij een opschepper is? Een mooie jongen, waar je niks aan hebt!'

Ondracht 1

Beantwoord de volgende vragen over de tekst:

- I. Hoeveel kippen wonen er minimaal in het kippenhok uit dit verhaal?

- II.a. Wat zou de schrijver bedoelen met 'smoeshaan' (regel 7)?

- b. Wat is een snoeshaan?

- III.a. Wat wordt in deze tekst bedoeld met 'eigen baksel' (regel 10)?

- b. Misbaksel heeft twee betekenissen. Welke? Zoek eventueel op in het woordenboek.

1. _____

2. _____

- c. In welke betekenis wordt het woord in deze tekst gebruikt?

- IV. Wat betekent 'kittig' (regel 2)? Gebruik eventueel een woordenboek.

- kattig
- kippig
- pittig
- dromerig

- V. Hoe denk jij dat het verhaal afloopt?

1.2 Dierenwoorden

Hamsters verzamelen voedsel in hun wangzakken en brengen het dan naar hun hol. Zo leggen ze een voedselvoorraad aan. Dit gedrag wordt **hamsteren** genoemd. Als mensen een voedselvoorraad aanleggen dan noem je dit ook hamsteren. Deze mensen vertonen eigenlijk gedrag, waarvan wij vinden dat het bij hamsters thuis hoort. Bij hamsteren is het heel duidelijk wat het woord 'hamsteren' met het dier hamster te maken heeft. Bij andere dierenwoorden is dat minder duidelijk: heb je je ooit afgevraagd wat een ezel met schilderen te maken heeft? Of een spin met suiker? En waarom zeg je dat het hondenweer is als het buiten heel hard regent?

Ondrucht 2

2. Bij de volgende dierenwoorden zijn de klinkers weggelaten. Om welke dierenwoorden gaat het? Schrijf er achter wat ze betekenen.

pirts: _____

zwinst: _____

sbric: _____

schpchtig: _____

ngshs: _____

strsvglptik: _____

wrrt: _____

sikkngng: _____

Hoofdstuk 3 Dieren in strips en prentenboeken

3.1 Lezen en begrijpen

Uit: **'Minoes'** van Annie M.G. Schmidt, Uitgeverij Querido, 2000 (pagina 10)

1. Ze keken allebei op. Een grote herdershand rende als een razende achter iets aan.
2. Ze konden niet goed zien wat dat iets was. Het verdween tussen de geparkeerde auto's en de hond stoof erachteraan.
3. Onmiddellijk was er een hevig geritsel in de hoge iep die daar stond.
4. 'Kat,' zei meneer Smit, 'Kat is in boom geklommen.'
5. 'Was het wel een kat?' zei Tibbe. 'Het was zo groot. En het fladderde een beetje.'
6. 'Leek meer een grote vogel. Een oieivoar of zo.'
7. 'Je hebt geen rennende oieivoars,' zei meneer Smit.
8. 'Nee, maar het fladderde. Welke kat fladdert er nou?'
9. Ze gingen kijken.
10. De hond stond onder de boom en blafte woedend naar boven.
11. Ze probeerden te zien wat daar boven tussen die takken zat. Maar de kat zat helemaal
12. verscholen. Als het een kat was.
13. 'Hier komen Mars!'

Ondracht 1

Beantwoord de volgende vragen over de tekst:

- I. Wie worden bedoeld met 'ze' (regel 1)?

- II. Waarom is het woordje 'iets' (regel 1 en 2) dik gedrukt?
 Omdat het een belangrijk woord is.
 Omdat het het onderwerp is.
 Omdat de schrijver dat mooi vond staan.
 Omdat de schrijver 'iets' wil benadrukken.
- III.a. Wat is een ander woord (synoniem) voor 'fladderen' (regel 5 en 8)?

- b. Door wie wordt gezegd 'Nee, maar het fladderde. Welke kat fladdert er nou?' (regel 8)?

IVa. In regel 4 praat meneer Smit een beetje vreemd: 'Kat,' zei meneer Smit, 'Kat is in boom geklommen.'

Wat ontbreekt hier? Met welke woorden kun je hier een 'betere' zin van maken?

b. Waarom zou meneer Smit zo raar praten?

V. Van wel werkwoord is 'verscholen' (regel 12) het voltooid deelwoord?

- Schullen
- Verschullen
- Verschillen
- Verscholen

VI. Welk van onderstaande woorden vind jij het best van toepassing op de reactie van Tibbe en meneer Smit op het ijs in de boom?

a. Omcirkel de woorden.

geschrokken - blij - verrast - boos - verbaasd - onverschillig - bedachtzaam - voorzichtig - nieuwsgierig - stug
gespannen - geirriteerd - verheugd - verschoord

b. Leg uit waarom jij voor die woorden gekozen hebt.

3.2 Opzoeken

Ondracht 2

Van het boek Minoes is ook een film gemaakt. Zoek op internet (bijvoorbeeld bij www.cinema.nl) informatie over de film Minoes en beantwoord de volgende vragen.

a. Schrijf in maximaal 10 regels op waar het verhaal 'Minoes' over gaat.

